

NVE/003448

V 1964

Hovedstyret for vassdrags-
og elektrisitetsvesenet

Postboks 5091

OSLO

Jnr. 1794/64 IDV

4. september 1964

JLF:HG

Overføring av Namsvatn m.v. Bygging av terskålar i Namsen.
Endring av manøvreringsreglement.

Hovedstyrets brev av 25. juni 1964 - 2037/63 -V.

./.

Vedlagt sendet til underretning gjenpart av departementets brev av i dag til Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk.

Hovedstyret bemyndiges til å kontrollere at dammene blir utført i henhold til de foreliggende planer og å føre tilsyn med at de blir vedlikeholdt. Videre bes hovedstyret følge med i hvordan den nye tappebestemmelsen virker for å kunne vurdere spørsmålet om det bør bygges ytterligere grunn-dammer og eventuelt komme med forslag om dette.

./.

Sakens dokumenter sendes vedlagt tilbake.

Efter fullmakt

Dagfinn Hellum

L. Bjørnvall

gitt. Man forutsetter at spørsmål om eventuelle mindre planendringer må kunne avgjøres av departementet.

Finansdepartementet har i brev 13. august 1964 uttalt at det for sin del etter omstendighetene ikke har noe vesentlig å bemerke til at konsesjon gis overensstemmende med nærværende forslag.

Industridepartementet

tilrår:

1. I medhold av lov nr. 17 av 14. desember 1917 tillates A/S Norsk Jernverk å foreta en ytterligere regulering av Fiskeløsvatn i Andfiskåga i Rana kommune i det vesentlige overensstemmende med søknad av 1. oktober 1963 og på de betingelser som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 21. august 1964.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement som gjeldende inntil videre for regulering av Andfiskåga overensstemmende med det utkast som er tatt inn i Industridepartementets ovennevnte tilråding.

31. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk.

(Endring i det ved kgl. resolusjon av 25. juni 1948 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Namsvatna.)

Kgl. res. 4. september 1964.

Ved kgl. resolusjon av 10. juli 1959 fikk Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk tillatelse til å føre avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjø og til å regulere Vekteren og å foreta en ytterligere regulering av Limingen. For konsesjonen ble bl. a. oppstilt den forutsetning at den avtale som var inngått mellom Namsskogan kommune og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk skulle gjennomføres. I henhold til denne avtales punkt 4 skal elektrisitetsverket bygge de terskler i Namsen som anses nødvendige av skjønnhetshensyn. Industridepartementet skal fastsette hvilke terskler som skal bygges.

I forbindelse med utredningsarbeidet vedrørende disse terskler er det tatt opp spørsmål om en endring av bestemmelsen i manøvreringsreglementet for Namsvatna om minstevassføringen i Namsen. Reglementets post 2 bestemmer bl. a. at «det skal has for øye at lågvassføringen ikke forminskes til skade for andres rettigheter». Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk har søkt om at dette punkt endres.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 23. juni 1964 gitt følgende uttalelse:

«Som forutsetning for tillatelse av 10. juli 1959 til overføring av Øvre Namsen til Limingen m. v., ble oppstilt at den avtale som var inngått mellom Namskogan kommune og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk skulle gjennomføres, jfr. Innst. S. nr. 191 for 1959, side 315. Pkt. 4 i avtalen lyder:

«Elektrisitetsverket skal bygge de terskler i Namsen som anses nødvendige av skjønnhetshensyn. Hvilke terskler som skal bygges, fastsettes av Industridepartementet.»

Departementet antok at spørsmålet om hvor det skal bygges terskler, burde utstå inntil det var innhentet uttalelse fra sakkyndig hold, jfr. Innst. S. nr. 191 for 1959, side 310, 2. spalte nederst.

Da det gikk en lang tid uten at terskel-spørsmålet ble tatt opp protesterte Namskogan kommune mot at reguleringen ble satt i verk, jfr. brev fra overrettssakfører Svarya av 3. april og 23. april 1963. Etter dette ble det innhentet sakkyndig uttalelse fra den svenske landskapsarkitekt Arne Segerros (datert 3. oktober 1963) og fra konsesjonærens side ble det lagt fram et utførlig notat om spørsmålet (datert 10. september 1963).

Arne Segerros' uttalelse er på 12 maskinskrrevne sider og har følgende sluttord:

«För att tillgodose behovet av skadeförebyggande åtgärder för Övre Namsen som aktualiserats genom överledningen av vattnet från Namsvatn till Limingen har olika åtgärder analyserats. Kan ändringar i fråga om minimivattenföringar från Namsvatn under sommarmånaderna genomföras på så sätt att den lokala tillrinningen och minimivattenföringen från Namsvatn tillsammans ger tilfredsställande effekt — vilket bedömes fullt möjligt — föreligger endast behov av anläggande av en grunddam inom Namsskogan. Vidare kan smärre strand- och bottenkorrigeringar utföras som närmare angivits för olika älvavsnitt.»

I sin vurdering av de grunddammer som Namskogan kommune har foreslått bygget, kommer Segerros til at det er størst behov for naturverntiltak i elva ved Namskogan stasjon. Om den foreslåtte grunddam der — ved Håpnes — sier han:

«Utan att redan nu taga definitiv ställning till den av Nord-Trøndelags Elektrisitetsverk föreslagna krönhöjden + 211,60 är det uppenbart att denna grunddam ger en mycket påtagelig effekt. Dess inverkan sträcker sig nämligen till 5—6 km uppströms. Älvens flacka utformning, dess lättillgänglighet, dess förekomst av badplatser, närbelägenhet till mera betydande bebyggelse, vågar m. m. gör att en grunddam här verkligen ger uppenbara fördelar, som även kan erhållas med måttlig kostnadsinsats.»

pes slik som Namskogan kommunestyre ønsker. Man antar at et rasjonelt bruk av det årlige kvantum som tappes i dag vil gi tilfredsstillende resultater, og mener at det da vil passe med 2 m³/sek. tapping om vinteren og opprettholdelse av 12 m³/sek. ved Bjørnstad VM om sommeren. Man kan da heller ikke tilrå at kravet om sommervassføring mildnes slik regulanten foreslår i brev av 26. oktober 1963. Da det imidlertid til sine tider kan være vanskelig å bestemme nødvendig tapping fra Namsvatn for å kunne holde 12 m³/sek. ved Bjørnstad som ligger 25 km lenger nede i vassdraget, mener man det bør kunne tåles at den fastsatte grense underskrides for kortere perioder, o: for så lang tid som trengs for igjen å nå grensen ved økt tapping, og foreslår at post 2 i det manøvreringsreglement for regulering av Namsvatna som ble fastsatt ved kgl. resolusjon 25. juni 1948 og som ble endret ved kgl. resolusjon 21. oktober 1960 gis følgende ordlyd:

«Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets tidligere flomvassføring ikke forøkes.

I tiden 1. november—30. april skal det tappes minst 2 m³/sek. fra Namsvatna til Namsen. I tiden 1. mai—31. oktober skal tappingen fra Namsvatna tilpasses slik at vassføringen ved Bjørnstad VM ikke kommer under 12 m³/sek. i lengre tid.

Ved tappingen skal det tas hensyn til at isforholdene i vassdraget ikke forverres.»

Når det gjelder spørsmålet om grunndammer, mener Hovedstyret at det er avgjort behov for en dam ved Håpnæs, både av estetiske grunner og vel så mye for å få bedret vekkføringen av kloakken fra tettbebyggelsen ved Namskogan st.

Under forutsetning av at tapping av minstevassføring blir praktisert som foreslått ovenfor, mener man også det ut fra hensynet til fiske er behov for en grunndam ved Mattisflya som ligger ca. 12 km nedenfor Namsvatndammen.

Disse to dammer er beregnet å koste kr. 110 000 og kr. 50 000, tilsammen kr. 160 000.

Regulanten er enig i at dammene bør bygges, jfr. brev av 12. september 1963, og Hovedstyret vil foreslå at departementet gir pålegg om at det skal bygges grunndammer ved Håpnæs og ved Mattisflya, stort sett etter de planer konsesjonæren la fram i notat av 10. september 1963 med bilag. Det bør også pålegges plikt til vedlikehold slik at dammene til enhver tid tjener sin hensikt.

Etter det foreliggende anser ikke Hovedstyret behovet for ytterligere grunndammer for å være særlig stort, men vil foreslå at spørsmålet om hvorvidt slike skal bygges eller ikke, blir utsatt til man får en viss erfaring

for hvorledes den nye tappebestemmelsen virker.

Sakens dokumenter følger i egen mappe. Behandlet i møte 22. juni 1964.»

Departementet skal bemerke:

Som nevnt i hovedstyrets uttalelse har den nåværende post 2 i manøvreringsreglementet for regulering av Namsvatna vært praktisert slik at det alltid tappes 3 m³/sek. gjennom dammen ved Namsvatn uansett årstid og tilslagsforhold. Departementet er enig med hovedstyret i at den nevnte post bør endres slik at det om vinteren tappes minst 2 m³/sek. og at tappingen i sommertiden tilpasses slik at vassføringen ved Bjørnstad VM ikke kommer under 12 m³/sek. uten i kortere perioder.

Under henvisning til det hovedstyret har uttalt i sine bemerkninger vil departementet foreslå at manøvreringsreglementets post 2 får følgende ordlyd:

«Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets tidligere flomvassføring ikke forøkes.

I tiden 1. november—30. april skal det tappes minst 2 m³/sek. fra Namsvatna til Namsen. I tiden 1. mai—31. oktober skal tappingen fra Namsvatna tilpasses slik at vassføringen ved Bjørnstad VM ikke kommer under 12 m³/sek. uten i kortere perioder.

Ved tappingen skal det tas hensyn til at isforholdene i vassdraget ikke forverres.»

Dersom manøvreringsreglementet blir endret som foreslått vil departementet fastsette bygging av grunndammer i Namsen i samsvar med hovedstyrets forslag. Departementet mener også at regulanten må anses å ha plikt til å vedlikeholde dammene.

Det forutsettes at departementet senere vil kunne pålegge bygging av ytterligere grunndammer, dersom det skulle vise seg ønskelig.

Industridepartementet

tilrår:

Post 2 i manøvreringsreglementet for regulering av Namsvatna, fastsatt ved kgl. resolusjon av 25. juni 1948 og endret ved kgl. resolusjon av 21. oktober 1960, endres i samsvar med utkast inntatt i Industridepartementets tilråding av 4. september 1964.

32. Ila Jernstøperi A/S, Trondheim.

(Tillatelse til å leie inntil 10 000 kW fra Trondheim Elektrisitetsverk.)

Kronprinsregentens res. 25. september 1964.

I anledning søknad fra Ila Jernstøperi A/S av 20. desember 1963 om fornyet konsesjon på kraftleie fra Trondheim Elektrisitetsverk